

НАСТАВНО – НАУЧНОМ ВЕЋУ
БЕОГРАДСКЕ БАНКАРСКЕ АКАДЕМИЈЕ
ФАКУЛТЕТА ЗА БАНКАРСТВО, ОСИГУРАЊЕ И ФИНАНСИЈЕ
УНИВЕРЗИТЕТА УНИОН

На основу Предлога одлуке Наставно-научног већа Београдске банкарске академије – Факултета за банкарство, осигурање и финансије бр. 755 од 9.10.2020. и Одлуке Сената Универзитета Унион бр. А 307-02/20 од 15.10.2020. именовани смо за чланове Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације под називом

Компаративна анализа перформанси сектора осигурања и Европској унији и земљама западног Балкана

кандидаткиње Сање Јевремовић.

Пошто смо проучили завршену докторску дисертацију подносимо следећи

РЕФЕРАТ О ОЦЕНИ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

1. Основни подаци о кандидату и дисертацији

Школовање

Сања Јевремовић (девојачко Костевски) је рођена у Нишу 1986. године. У Нишу је као носилац Вукове дипломе завршила основну школу. Гимназију – математички смер је завршила са одличним успехом у периоду 2001-2005 године. Дипломирала је на Економском факултету Универзитета у Нишу септембра 2013. Године, смер Финансијски менаџмент. Дипломским радом на тему „Стратешко опредељење Србије према Европској унији као кључни елемент успешне транзиције“ одбранила је са оценом 10 (десет), код ментора Доц. др Марија Петровић-Ранђеловић.

У периоду 2010-2012 године уписала је и успешно завршила две године студија на Економском факултету Универзитета у Бечу-Аустрија.

Школске 2013/2014. године уписала је мастер академске студије модул Рачуноводство, ревизија и финансијско управљање. Све испите предвиђени студијским програмом Економског факултета Универзитета у Нишу положила је у предвиђеном року. Мастер студије је завршила одбраном тезе „Вишекритеријумски приступ групном одлучивању: моделирање процеса одлучивања експертских група“ са оценом 10 (десет), код ментора Доц. др Јелена Станковић.

Школске 2014/15. године кандидаткиња је уписала докторске студије на Београдској банкарској академији, Унион универзитета, смер Финансије.

Списак радова кандидата

- 1) Костевски, С., (2015). The Role of Mobile Banking in Developing Banking Services, IV међународна конференција „Запошљавање, образовање и предузетништво“ 14-16 октобра 2015, Београд стр. 386-400.
- 2) Петровић, Н., Матић, И., Костевски, С., (2016) Global Value Chains in the Agriculture and Food and Beverage Industry, Europe and Asia: Economic Integration Prospect, 2016. стр. 450-458.
- 3) Костевски, С., Јовановић, Н., (2016) Значај и примена контролних карата у контроли процеса производње, XVII национални и III међународни научни скуп “Систем квалитета услов за успешно пословање и конкурентност”, Крушевац, 2016.
- 4) Станковић, Ј., Поповић, Ж., Костевски, С., (2016), Утврђивање преференција експертске групе у вишекритеријумском моделу за анализу локалног економског окружења, Екопомске теме Vol 54(2) стр. 261.280.
- 5) Костевски, С., (2016) Савремени концепт лидерства у организацији XI вска, Научна конференција “Leadership and organization development” Китеи, Бугарска 16-19 јуна 2016.
- 6) Костевски, С., Јовановић, Н., (2016) Importance of Banking Marketing Information System (BMIS) in modern banking, V међународна конференција “Запошљавање, образовање и предузетништво” 27-29. октобар 2016, Београд, стр., 180-192.
- 7) Јевремовић, С., (2020), Notification of abstract and full paper acceptance, EDT Конференција “Монетарна и фискална политика на размеђи”. “Економија дигиталне трансформација”, 24-26. јуна 2020. Ријека, Хрватска.

Докторска дисертација Сање Јевремовић под насловом „Компаративна анализа перформанси сектора осигурања и Европској унији и земљама западног Балкана“ написана је на српском језику на 154 страница нормалног прореда основног текста. Листа литературе коришћене при изради дисертације обухвата 92 библиографске јединице, књиге, уџбеници и радови еминентних аутора, објављени у престижним домаћим и међународним часописима из области осигурања. На почетку дисертације наведена је листа коришћених скраћеница и дат преглед 31 графикона, као и преглед 30 табела са одговарајућим називима и изворима, који садрже кључне показатеље који се тичу стања на тржишту осигурања у Србији, земљама западног Балкана и развијеним европским земљама.

У складу са пријавом, докторска дисертација Сање Јевремовић „Компаративна анализа перформанси сектора осигурања и Европској унији и земљама западног Балкана“ је подељена на шест међусобно повезаних тематских целина:

1. Увод
2. Теоријске основе осигурања
3. Тржиште осигурања у земљама западног Балкана
4. Тржиште осигурања земаља Европске уније
5. Резултати истраживања

Сходно томе, истраживачка питања се односе на анализу сличности и разлика тржишта осигурања развијених западних земаља са српским и тржиштима земаља у окружењу. Нека од питања на која се настоји дати одговор су: шта условљава различиту структуру осигурања у поменутиим групама земаља? Који су ограничавајући фактори који делују на нашим просторима? Које мере је потребно спровести да би се ситуација побољшала? Жеља да се одговори на ова и слична питања је одредила и предмет истраживања у овој докторској дисертацији и представља основу за формулисање горе наведених хипотеза.

4. Методе које су примењене у истраживању

Статистичка анализа података обухвата земље ЕУ (Велика Британија, Немачка, Шпанија, Шведска, Аустрија, Пољска, Чешка Република, Словенија, Хрватска и Бугарска) и земље ван ЕУ (Швајцарска, Русија, Турска, Украјина, Босна и Херцеговина и Србија), док се у наредним статистичким корацима анализа бави земљама западног Балкана и ЕУ, са напоменом да су одређене земље западног Балкана уједно чланице ЕУ. Примењен је t-тест ради тестирања разлика у укупним премијама и премијама *per capita* као и премије изражене у процентима у односу на БДП од 2012 – 2017 године

Имајући у виду контекст овог истраживања које се у конкретном поглављу базира на поређењу перформанси осигурања земаља Балкана са земљама чланицама Европске уније, аутор је на основу доступних података и анализираних литературе спровео својеврсну кластер анализу. Кластер анализа базирана је на просечним износима премија *per capita* у УСД у земљама Балкана и Европске уније за животно и неживотно осигурање.

Кластер анализа представља назив за сет мултиваријантних техника чија је примарна сврха груписање објеката базираних на заједничким карактеристикама које поседују. Мултиваријантност је карактеристика кластер анализе која се користи за анализу више варијабли истовремено и заједно које су део једне заједничке целине. За разлику од осталих мултиваријантних статистичких техника, кластер анализа не оцењује варијабле емпиријски, већ су ове варијабле постављене од стране самог истраживача. Избор варијабли представља најважнији корак и зависи од циљева који се желе постићи, зато избор варијабли укључује концептуално и практично разматрање истраживача. Ово због тога што је чињеница да варијабле морају бити дефинисане као објекти кластер анализе и морају бити релевантне када је у питању анализа постављеног циља истраживања.

5. Кратак опис садржаја дисертације

У уводном, првом, делу су садржане уводне напомене о методолошком оквиру за израду докторске дисертације, односно опис и предмет истраживања, истраживачка питања и циљеви истраживања, хипотезе, методолошки оквир који је коришћен у раду, методолошка ограничења у истраживању и преглед структуре докторске дисертације.

Други део обрађује теоријске основе осигурања – дефиницију појма осигурања, основна обележја, историјски развој, механизам осигурања и његову техничку основу, као и функције и поделе осигурања.

Трећи део се бави компаративном анализом пословања сектора осигурања у земљама западног Балкана - у Србији, Хрватској, Босни и Херцеговини, Македонији, Црној Гори) и Европској унији (гледано кроз укупну премију животног осигурања, укупну премију неживотних осигурања, премије по становнику, учешћа сектора осигурања у GDP-у, ROA, ROE, профитне стопе, раст активе, анализу прихода од премија и сл.).

и конкретан, коришћење литературе методолошки исправно и поткрепљено сумираним графичким и табеларним приказима постигнутих резултата и њиховим оценама.

Комисија сматра да анализирана докторска дисертација представља оригиналан научни допринос у области макроекономске теорије и анализе и посебно у домену осигурања. Стога Комисија предлаже Наставно-научном већу Београдске банкарске академије - Факултета за банкарство, осигурање и финансије да прихвати позитиван извештај о оцени докторске дисертације кандидаткиње Сање Јевремовић, под насловом „Компаративна анализа перформанси сектора осигурања и Европској унији и земљама западног Балкана“ и да га упuti Сенату Универзитета „Унион“ Београд у даљу процедуру.

У Београду, 19.10.2020. године

Потписи чланова Комисије.

Проф. др Срђан Реџепагић, ментор

др Ивана Симеуновић, председник комисије

Проф. др Небојша Жарковић, члан комисије

